GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata na zwyczaynym papierze złp. 12, na francuzkim złp. 15.

N^ER 17.

Pojedynczy numer na zwyczaynym papierze gr. 10.

WTOREK DNIA 20 LIPCA 1830 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień godzina		Barometr na O° r.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
	7	27 7, 578	+14 2	95	wschodni słaby	pogoda z chmur:	
19.	12	,, 7, 092	+22 2	81	,, ,,	,, ,,	
	3	,, 6, 637	+25. 0	75	,, ,,	,, ,,	
	9	,, 6, 547	+20. 2	94		pogoda	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Kraków *d. 20 Lipca.* — Orkiestra zamkowa exekwowała w niedzielę jednę z naycelnieyszych i naytrudnieyszych wielkich mszy Hummla; — po którey ukończeniu, oświadczył wyraźnie P. Lipiński, że ani lwowska, ani warszawska muzyka kościelna, niemoże iść w porównanie z krakowską. — Swiadectwo to europeyskiego wirtuoza i kompozytora, znanego z swey bezstronności, ma niezaprzeczoną powagę i przynosi prawdziwy zaszczyt pomienioney orkiestrze.

Z żalem donosimy Publiczności, że sławny ten artysta, odmienił już na ten raz zamiar, dania tu swego Koncertu; ale natomiast, za naypierwszym przejazdem przez Kraków, który ma w krotce nastąpić: ofiarował się dać oddzielny Koncert na dochód funduszu, ku podźwignieniu zamku krolów polskich przeznaczonego. — Po jutrze Koncert Pani Meyerowey, pierwszey śpiewaczki opery warszawskiey w teatrze narodowym. — Artystka ta znana z niepospolitych talentów słuszne ma prawo spodziewać się, że ją łaskawa Publiczność licznem zgromadzeniem zaszczyci. —

Do wszystkich pism periodycznych polskich prośba.

Gdy P. Antoniewicz jak kuryer warszawski zapewnia, zamierzył nowe wydanie nierozsądnego i wielce szkodliwego pisma *Lekarskiego przez P. Leroa;* mam honor upraszać w imieniu ludzkości PP. Redaktorów pism krajowych, aby raczyli jeżeli niepowtórzyć, to przynaymniey zwrócić uwagę rozsądnych czytelników swoich, na *Uwagi nad tymże dziełem w Gońcu Krakowskim Nr. 33 z dnia 18 marca 1830 r. umieszczone.* X.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Londyn *d. 4 lipca.* — "We Francyi (pisze korrespondent paryzki dziennika *Morning-Chronicle*) śmierć króla angielskiego wznieciła 9 następujących politycznych zapy-

tań: 1) Król Wilhelm IV zmieniż ministeryum? 2) Przyjmież usługi dawnego stronnictwa Whigów, lub póydzie za przykładem zmarłego brata, który jako rejent, jeszcze uznił bydź dogodnem dla interessu kraju, zostawić przy styrze rządu stronnictwo Torysow? 3) Zmieniż się zewnętrzna polityka Anglii lub będzie nadal jak dotąd w każdym zakątku ziemi wygwizdana lub złorzeczona? 4) Grecya będzież istotnie lub tylko z nazwiska emancypowaną? Usłuchaż Król Wilhelm rad xcia Leopoida, hr. Capodistrias i P. Eynard i udzieli Grecyi republikancki kształt rządu, ktorego pragnie; lub otrzymająż, stawszy się wolnemi, waleczni potomkowie mądrych Hellenów, nieograniczonego rejenta? 5) Będzież Don Miguel w Portugalii uznany, lub jestże prawdą, że król, jeszcze jako xiążę Klarency, oświadczył naywyraźniey, że nikogo nieuzna jak tylko Donę Maryą da Gloria? 6) zostanież dozwolone francuzom utrzymać się przy Algierze i założyć tam osadę niezmiernie bogatą i potężną, lub będziez W. Brytania żądała, aby woysko francuzkie niebawem do Francyi wróciło? 7) Będzież Anglia żądać, aby Hiszpania południowo-amerykańskie rzeczpospolite uznała, lub dopuściż nowego napadnienia z kraju macierzystego na Mexyk? 8) Będzież Anglia spokoynie patrzeć, gdy Rossya zechce daley swoje granice rozszerzyć? (*) lub zechceż, dla utrzymania w Europie równowagi i uniknienia woyny, związać się z Austryą i Francyą? 9) Zechceż W. Brytania nakoniec zwrócić uwagę na zabezpieczenie tronu francuzkiego i utrzymania spokoyności we Francyi, użyć rownie taynego jak potężnego wpływu swojego, aby nakłonić rząd francuzki do liberalnieyszych środków, lub zostanież na dal obojętnym widzem, jak niegdy Nero, gdy Rzym zostawał w płomieniach, on brząkał na swojey harfie?,, (*Większa część tych zapytań jest tylko spekulacyą gazetową.*)

Wczoray dawał Król posłuchania w pałacu St. James; stawionemi przed J. K. Mość byli wszyscy zagraniczni ambassadorowie i posłowie, z ktoremi długo i naygrzeczniey rozmawiał.

Podług rozchodzącey się pogłoski xiążę Leopold wyniesionym został na para państwa pod tytułem xcia Kendalu i zasiadać ma w gabinecie.

Przedsięwzięte dawniey podpisy na pomnik dla byłego pierwszego ministra Canninga przyniosły do 11,000 fs. Bronzowy jego posąg 12 stóp wysoki, postawiony bydź ma w sierpniu roku przyszłego w tuteyszym kościele s. Małgorzaty, a marmurowy 7 stop wysoki w opactwie westminsterskiem.

Dowiadujemy się, że nowa hiszpańska wyprawa przeciw Mexykowi widziana była pod wyspami *zielonego przylądku*, i że hr. Aberdeen uczynić miał rządowi hiszpańskiemu mocne przełożenia, przeciw nowemu temu przedsięwzięciu.

Minister mexykański spraw wewnętrznych udał się d. 16 marca do izby reprezentantów, dla uwiadomienia jey, że odebrał wiary godne doniesienie, iż gabinet hiszpański gotuje nową wyprawę przeciw rzeczypospolitey. — Po tem uwiadomieniu wezwał izbę, aby niezwłocznie zajęła się środkami do uzupełnienia i na nowo urządzenia woyska: iżby nowa wyprawa, która podług jego mniemania nieprędzey jak za kilka miesięcy nastąpi, dzielnie odpartą bydź mogła. — Jenerał Santa-Ana oświadczył, iż tylko w przy-

* *Ubogi tę piosneczkę śpiewają dziś tylko dziennikarze, płaceni od kupcow i fabrykantów angielskich, którym przebaczyć to należy. Kolossalne fabryki w Rossyi i krolestwie Polskiem, niemogi bydź jak tylko zyzem od nich widziane* P. R.

padku obcego napadu opuści spokoyne swoje siedlisko, dla poświęcenia się całą duszą obronie niepodległości, chwały i praw mexykańskiego narodu.

Dnia 6 *lipca.* — Koronacya Króla Wilhelma IV odbydź się ma w październiku r. b. chociaż nie z przepisanym bardzo kosztownym przepychem, ale z odpowiadającą i kazałością znaczeniu W. Brytanii. Podług oświadczeń ministrów, zwołanie nowego parlamentu nastąpić także ma w październiku. Niektórzy wnoszą już, że ministrowie w nowym parlamencie mieć będą 93 głosów więcey, niż dotąd.

Osoby rzeczy wiadome twierdzą, iż zmarły król zostawił dostateczny fondusz na zapłacenie wszystkich długów xcia Jorku; cały zaś pozostały prywatny jego majątek wynosić ma 600,000 fs.

Roczny dochód Anglii aż do dnia wczorayszego wynoszący 46,717,737 fs. pomnieyszył się od przeszło rocznego do tegoż dnia, o 090,980 fs.

W Irlandyi zachodzą wielkie zaburzenia i lękają się ponowienia w Clonmel, scen zaszłych niedawno w Limerik. Tysiące zgłodniałych wieśniaków napadają główne prowincyonalne miasta.

Wczoray nikczemna wieść, jokoby xiążę Leopold zabił xcia Wellingtona w pojedynku, zniżyła chwilowo kurs papierów publicznych.

Z Campeche w Mexyku nadeszła wiadomość, że dnia 18 kwietnia, przez uwiedzenie woyska w Tobosco, wybuchnęła rewolucya. — Dowodzący jenerał, vice-gubernator i wszyscy cudzoziemcy z północney Ameryki uwięzieni zostali.

Rio - Janejro. 6 *maja.* — Dnia 3 b. m. zgromadzenie prawodawcze otworzone zostało mową, w którey cesarz wspomniawszy o swojem ożenieniu, wyraził: "Wraz z dostojną moią małżonką, powróciła tu młoda królowa Portugalii i Algarbii, moja kochana córka, która nie odstępując swey sprawy, teraz pod moją zostawać będzie opieką; i lubo jako oyciec i opiekun powinienem bronić sprawy tey monarchini, zostanę jednak wiernym danemu wam przyrzeczeniu, że spokoyności i dobra mego cesarstwa nie wystawię dla Portugalii na niebezpieczeństwo. „ —

Lignica *d.* 12 *lipca.* — Cesarsko-rossyjski feldmarszałek hr. Dybicz Zabałkański, przybył tu wczoray w wieczór jadąc z Welkersdorf. Wysiadł do wuja swojego kapitana Rabenau, który stósowne poczynił był przygotowania na przyjęcie tego sławnego wodza. Przydaną mu z stojącego tu woyska straż honorową, hoynie udarowawszy, oddalił; potem rozmawiał się z witającemi go woyskowemi iak nayuprzeymiey, pomiędzy któremi poznał wielu, co razem z nim w młodości swey służyli. Zabawiwszy wieczór i część dzisieyszego przedpołudnia na łonie swoich krewnych, i obeyrzawszy kościoł N. Panny; opuścił dziś w południe miasto nasze. Gdzie się tylko pokazał ten wojownik, otaczały go tłumy ludu: gdyż każdy pragnął widzieć pogromcę Osmanow, którego Szlązacy z wyniosłością swoim ziomkiem nazywają. Jedzie on ztąd przez Trachenburg do Odessy.

ROZMAITOŚCI.

W podręcznem dziele wiadomości skarbowych, przez Malchusa w Sztuttgardzie 1830 roku wydanem; znayduje się następujące wyrachowanie długów krajowych, i przez każdego mieszkańca rocznie opłacanych podatków:

	Dług krajowy.	*Roczna opłata każdego mieszk:*
Anglia	8,940,974,000 złr.	30 złr. 16 gr:
Francya	2,116,820,000 —	13 — 25 —
Niderlan:	1,620,620,000 —	11 — 20 —

Austrya	851,878,952 złr.	3 —	53	gray:
Hiszpania	763 209,968 —	4 —	40	—
Rossya	387,691,073 —	2 —	50	—
Prussy	324,027,161 —	6 —	5	—
Neapol	206,078 680 —	4 —	26	—
Kraj kościel:	187,000,000 —	2 —	13	—
Bawarya	123,377,673 —	4 —	52	—
Polska	62,600,000 —	2 —	58	—
Portugalia	61 620,000 —	6 —	18	—
Toskania	52,000,000 —	4 —	27	—
Sardynia	50,000,000 —	5 —	46	—
Dania	40,689,337 —	5 —	14	—
Saxonia	36,000,000 —	5 —	50	—
Wirtemberg	27,233,038 —	4 —	5	—
Hanower	26 000,000 —	4 —	20	—
Norwegia	2,750,000 —	3 —	19	—
Szwecya	. . —	8 —	9	—

Pomiędzy małemi niemieckiemi krajami wielkie xięztwo heskie iest naywięcey dłużne, i dla tego tameczni mieszkańcy naywiększe opłacają podatki, gdy tymczasem Schaumburg Lippe żadnych niema długów i mieszkańcy naymniey płacą.

W. X. heskie	12,926,552 złr.	6 —	12	gray:
Elektors: hes:	2,400,000 —	6 —	—	—
Brunświk	7,500,000 —	1 —	—	—
Mekl: Szweryn	9,500,000 —	1 —	57	—
Shaumb: Lippe	. —	1 —	2	—

Dnia 30 czerwca pęknienie chmur pod Weymarem i Jena poczyniło wielkie szkody. W Weymarze na kilku ulicach i rynkach wzniosła się nagle woda na łokieć wysokości, tak iż do niektórych domów na pierwsze piętra musi no po drabinach wchodzić, a owce potopiły się w stayniach. Na rzece Ilmie pod Weymarem zerwała woda kilka mostów i uniosła kilkanaście tysięcy sążni drzewa, a w Mühlthale pod Jena zerwała znaczny kawał gościńca. — W przeszłą jeszcze niedzielę grad i wylewy, w wielu mieyscach obwodu weymarskiego ogromne poczyniły szkody.

DONIESIENIA.

W dniu 23 lipca 1830 r. o godzinie 3 po południu, na Piasku przy Krakowie, w domu pod L. 67 wdrodze exekucyi sądowey odbędzie się publiczna licytacya zajętych ruchomości jako to: mydła kamieni 40, sukien mękkich, oraz innych. Chęć licytować mających podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza.
W Krakowie d. 19 lipca 1830 r. Teodor *Jaworski* kom: sąd.

W dniu 27 lipca 1830 r. o godzinie 10 ranney, w Krakowie w gmachu Sukiennicach, w drodze exekucyi sadowey, odbędzie się publiczna licytacya, jako to: komód, stołow, stolików, soffy, szaf na suknie, zwierciadeł, obrazów, landszaftów, oraz innych drobiazgów; chęć licytowania mających, na czas i mieysce oznaczone z gotowemi pieniądzmi zaprasza się. — W Krakowie dnia 19 Lipca 1830 r. Teodor *Jaworski*, kom: sąd.

Dnia 22. na Stawkach niedaleko Chrzanowa sprzedane będą publicznie: krów 6. koni para, Bryczka, garniec miedziany z pokrywą i wężem, przenica, żyto, jęczmień, owies w snopie.— Dnia zaś 24. w Krzeszowicach licytowane będą młynek do zboża, trzoda, beczki, faski, skrzynie i t. p. sprzęty domowe, a to b. m. i r. o 11 z rana a o 2 społudnia; chcący licytować zgotówka przybydź zechcą.
W Chrzanowie 15 Lipca 1830. Tomasz *Jaworski* kom. sąd.